

Abudraham on Avot

Source Sheet by Tim Motz

**Siddur Ashkenaz, Weekday, Shacharit,
Amidah, Patriarchs**

סידור אשכנז, ימי חול, תפילת
שחרית, עמידה, אבות

Blessed are You, Adonoy, our God, and
God of our fathers

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ

God of Abraham, God of Isaac, and God
of Jacob

אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב

The Almighty, the Great, the Powerful, the
Awesome, most high Almighty

הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיוֹן

Who bestows beneficent kindness, Who
possesses everything

גּוֹמֵל חֲסֵדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל

Who remembers the piety of the Patriarchs,
and Who brings a redeemer to their
children's children, for the sake of His
Name, with love.

זוֹכֵר חֲסֵדֵי אָבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי
בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

King, Helper, and Deliverer and Shield.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמִגֵּן

Blessed are You, Adonoy, Shield of
Abraham.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִגֵּן אַבְרָהָם:

**Abudarham, Weekday Prayers, Morning
Blessings**

אבודרהם, סדר תפילות החול,
ברכות השחר

And when they come out, a person should
take their hands and say the blessing:

וכשיצא נוטל ידיו ומברך

*Baruch attah YHWH [elokeinu melech ha-
olam, asher kiddshanu b'mitzvotav v'tsivanu
al netilat yadayim.]*

ברוך אתה ה'

Based on the verse ([Psalms 119:12](#)):

על שם

'Blessed are you YHWH, teach me your
laws'

ברוך אתה ה' למדני חוקיך.

וברוך אינו לשון פעול אלא כמו רחום

And *Baruch* is not meant to be understood as a passive [blessed]. Rather, it is like *rachum* or *channun*: Hashem is self-contained, Hashem is the source of blessings and, does not receive them from others.

וחנון שהוא עצמו הוא מקור הברכות ואינו מקבלם מאחרים.

אלהינו על שם

Elokeinu, Our Gd. Because of the verse (Exodus 20:2):

אנכי ה' אלהיך שאמ' הב"ה

'I am YHWH your Gd [Who brought you out of the land of Egypt, the house of slaves]'

ועל שם

And because of the verse (Deuteronomy 6:4):

שמע ישראל ה' אלקינו שאומרים ישראל

'Hear oh Israel, YHWH is our Gd, YHWH is one'

Abudarham, Weekday Prayers, Amidah 15-17

אבודרהם, סדר תפילות החול, תפילת עמידה ט"ו-י"ז

Praised are You Adonai, our God: We have already explained in the introduction that there is an expression of God's sovereignty in this blessing.

ברוך אתה ה' אלקינו, כבר פירשנו בהקדמת הספר הזה שיש בברכה זו מלכות.

God of our fathers and then, **God of Abraham, God of Isaac, and God of Jacob.** Is based on what the Holy One said to Moses: "The God of your fathers, the God of Abraham, etc." (Ex. 3:15)

ואמ' ואלקי אבותינו וחזר ואמר אלקי אברהם אלקי יצחק ואלקי יעקב על שם שכן אמ' הב"ה למשה כה תאמר אל בני ישראל אלקי אבותיכם אלקי אברהם וגומ'.

The God Great, Powerful, and Awesome, is based on a verse in Scripture. (Deut. 10:17) It alludes to the three worlds: the uppermost world, the world of the angels; the middle world, the world of the celestial spheres and stars; and the lower world, the world of action.

האל הגדול הגבור והנורא, פסוק הוא. ואיפשר שרמז בשלש לשונות אלו לשלשה עולמות, שהם: עולם העליון והוא עולם המלאכים; ועולם התיכון והוא עולם הגלגלים והכוכבים; ועולם השפל והוא עולם המעשים.

The Great is a reference to the world of angels since the name implies that it is the greatest of all of them.

הגדול כנגד עולם המלאכים לפי שהשם הוא הגדול שבכולם

The Powerful is the world of the celestial spheres and stars since God causes the celestial spheres to revolve.

והגבור כנגד עולם הגלגלים לפי
שהשם מסבב הגלגלים בגבורה

The Awesome is the lowly world which is the world of action since through God's awesome power God causes those who dwell in material homes to see that He is Awesome.

והנורא כנגד עולם המעשים שעל ידי
נוראותיו שעושה עם שוכני בתי חומר
ניכר שהוא נורא.

And after one mentions that the Holy One is to be praised in the three worlds, one says, **The most high Almighty**, based on the expression, "And blessed be God Most High," (Gen 14:20)

ואחר שזכר ששבח הב"ה בשלשה
עולמות, אמ' כי הוא אל עליון שליט
בכולם. אל עליון על שם וברוך אל
עליון.

(16) **Who bestows beneficent kindness**, is based on "He bestowed upon them according to His mercy and His great kindness," (Is. 63:7)

גומל חסדים טובים על שם אשר
גמלם כרחמיו וכרוב חסדיו.

Better than the kindness that human beings bestow (on one another) for "God is good to all," (Ps. 145:9)

טובים יותר מגמילות חסדי האדם והוא
על שם טוב ה' לכל.

Who creates (*koneh*) everything, This is based on, "He is creator of (*koneh*) the heavens and the earth. (Gen. 14:19)

קונה הכל, על שם קונה שמים וארץ

...

...

God remembers the kindness (*hasdei*) of the Patriarchs, as is stated: "Then will I remember My covenant with Jacob," (Lev. 26:42)

וזכר חסדי אבות שנאמר וזכרתי את
בריתי יעקב

And also, "I remembered the kindness (*hesed*) of your youth." (Jer. 2:2)

וגו' וכתוב זכרתי לך חסד נעורייך.

Who brings a redeemer is based on, "He shall come as redeemer to Zion." (Is. 59:20)

ומביא גואל על שם ובא לציון גואל.

...

...

(17) **In love**: This is based on, "Eternal love I conceived for you then." (Jer. 31:3)

באהבה על שם ואהבת עולם אהבתיך.

...

...

God is **King** based on the verse, "God is our king." (Is. 33:22)

עוזר על שם ויעזרם ה'.

God is **Helper**, based on the verse, "And the And YHWH helps them." (Ps. 37:40)

ומושיע על שם מושיעו בעת צרה.

God is **Deliverer**, based on the verse, “Its deliverer in time of trouble,” (Jer. 14:8)

And Shield: Based on the verse “You are a protecting Shield.” (Deut. 33:19)

Praised are You Adonai, Shield of Abraham. As is stated, ““Fear not, Abram, I am a shield to you.” (Gen.15:1)

It is also based on what Moses said at the end of his blessing: “A people delivered by *Adonai*, your protecting Shield.” (Deut. 33:29)

...

Psalms 119:9-16

(9) How can a young man keep his way pure? By holding to Your word.

(10) I have turned to You with all my heart;

do not let me stray from Your commandments.

(11) In my heart I treasure Your promise;

therefore I do not sin against You.

(12) **Blessed are You, O LORD;**

train me in Your laws.

(13) With my lips I rehearse

all the rules You proclaimed.

(14) I rejoice over the way of Your decrees

as over all riches.

(15) I study Your precepts; I regard Your ways;

(16) I take delight in Your laws; I will not neglect Your word.

Exodus 20:1-3

ומגן על שם מגן עזרך.

בא"י מגן אברהם שנא' אל תירא אברם
אנכי מגן לך.

ועל שם שאמ' משה בסוף : עם נושע
בה' מגן עזרך.

...

תהילים קי"ט:ט-ט"ז

(ט) בַּמָּה יִזְכֶּה-נַעַר אֶת-אֲרֻחוֹ לְשֹׁמֵר
בְּדַבְרֶךָ:

(י) בְּכָל-לִבִּי דָרַשְׁתִּיךָ אֱלֹהֵי-שָׁגִי
מִמִּצְוֹתֶיךָ:

(יא) בְּלִבִּי צַפְנֹתִי אִמְרֹתֶיךָ לְמַעַן לֹא
אֶחָטָא-לָךְ:

(יב) בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לְמַדְנִי חֻקֶיךָ:

(יג) בְּשִׁפְתֵי סִפְרֹתֵי כָּל מִשְׁפְּטֵי-פִיךָ:

(יד) בְּדַרְךָ עֲדֹתֶיךָ שִׁשְׁתִּי כְּעַל כָּל-הוֹן:

(טו) בְּפִקּוּדֶיךָ אֲשִׁיחָה וְאֲבִיטָה אֲרַחֲתֶיךָ:

(טז) בְּחֻקֹּתֶיךָ אֲשַׁתְּעֶשֶׂע לֹא אֲשַׁכַּח
דְּבָרֶךָ: {פ}

שמות כ':א-ג

(1) God spoke all these words, saying

(א) וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה לְאֹמֶר:

(2) I יהוה am your God who brought you out of the land of Egypt, the house of bondage:

(ב) אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים:

(3) You shall have no other gods besides Me.

(ג) לֹא־יִהְיֶה־לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פְּנֵי:

Exodus 3:13-17

(13) Moses said to God, “When I come to the Israelites and say to them, ‘The God of your fathers’ [house] has sent me to you,’ and they ask me, ‘What is [God’s] name?’ what shall I say to them?”

שמות ג':"ג-י"ז

(יג) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָאֱלֹהִים הַנֵּה אֲנֹכִי
בֹא אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתִּי לָהֶם אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵיכֶם שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם וְאָמְרוּ־לִי
מַה־שְּׁמוֹ מָה אֹמַר אֲלֵהֶם:

(14) And God said to Moses, “Ehyeh-Asher-Ehyeh,” continuing, “Thus shall you say to the Israelites, ‘Ehyeh sent me to you.’”

(יד) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה אַהֲיָה אֲשֶׁר
אַהֲיָה וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל
אַהֲיָה שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם:

(15) **And God said further to Moses, “Thus shall you speak to the Israelites: the God of your fathers’ [house]—the God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob—has sent me to you:**

(טו) וַיֹּאמֶר עוֹד אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה
כֹּה־תֹאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְהוָה
אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי
יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם
זֶה־שְּׁמִי לְעֹלָם וְזֶה זְכָרִי לְדֹר דָּר:

This shall be My name forever,

This My appellation for all eternity.

(טז) לֵךְ וְאָסַפְתָּ אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם נִרְאָה אֵלַי
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב לֵאמֹר פְּקֹד
פְּקֹדְתִי אֶתְכֶם וְאֶת־הָעֲשׂוּי לָכֶם בְּמִצְרַיִם:

(16) “Go and assemble the elders of Israel and say to them: יהוה, the God of your fathers’ [house]—the God of Abraham, Isaac, and Jacob—has appeared to me and said, ‘I have taken note of you and of what is being done to you in Egypt

(יז) וְאָמַר אֶעֱלֶה אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם
אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהִחַתִּי וְהִאֲמַרְלִי וְהִפְרֹזִי
וְהִחַוִּי וְהִיבֹסִי אֶל־אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ:

(17) and I have declared: I will take you out of the misery of Egypt to the land of the Canaanites, the Hittites, the Amorites, the Perizzites, the Hivites, and the Jebusites, to a land flowing with milk and honey.’

Deuteronomy 10:12-20

(12) And now, O Israel, what does your

דברים י':"ב-כ'

(יב) וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שְׂאֵל

God יהוה demand of you? Only this: to revere your God יהוה, to walk only in divine paths, to love and to serve your God יהוה with all your heart and soul

מֵעַמְךָ כִּי אִם־לִירְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לְלַכֵּת בְּכָל־דַּרְכָיו וּלְאַהֲבָה אֹתוֹ וּלְעַבְדוֹ
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְבְּךָ
וּבְכָל־נַפְשְׁךָ:

(13) keeping יהוה's commandments and laws, which I enjoin upon you today, for your good.

(יג) לְשֹׁמֵר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה וְאֶת־חֻקֹּתָיו
אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְךָ הַיּוֹם לְטוֹב לָךְ:

(14) Mark, the heavens to their uttermost reaches belong to your God יהוה, the earth and all that is on it!

(יד) הֵן לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ הַשָּׁמַיִם וּשְׁמַי
הַשָּׁמַיִם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ:

(15) Yet it was to your ancestors that יהוה was drawn out of love for them, so that you, their lineal descendants, were chosen from among all peoples—as is now the case.

(טו) רַק בְּאַבְתָּיִךְ חָשַׁק יְהוָה לְאַהֲבָה
אוֹתָם וַיִּבְחַר בְּזַרְעָם אַחֲרֵיהֶם בְּכֶם
מִכָּל־הָעַמִּים כִּי־עַתָּה הַיּוֹם:

(16) Cut away, therefore, the thickening about your hearts and stiffen your necks no more.

(טז) וּמִלֶּתֶם אֵת עֲרַלְת לִבְבְּכֶם וְעֲרַפְכֶם
לֹא תִקְשׁוּ עוֹד:

(17) **For your God יהוה is God supreme and Lord supreme, the great, the mighty, and the awesome God, who shows no favor and takes no bribe**

(יז) כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי
הָאֱלֹהִים וְאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים הָאֵל הַגָּדֹל
הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא־יִשָּׂא פְנִים
וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד:

(18) but upholds the cause of the fatherless and the widow, and befriends the stranger, providing food and clothing.

(יח) עֹשֶׂה מִשְׁפָּט יְתוֹם וְאַלְמָנָה וְאֵהָב גֵּר
לְתֵת לוֹ לֶחֶם וּשְׂמֹלֶה:

(19) You too must befriend the stranger, for you were strangers in the land of Egypt.

(יט) וְאַהֲבַתֶּם אֶת־הַגֵּר כִּי־גֵרִים הֵייתֶם
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:

(20) You must revere יהוה: only your God shall you worship, to [God] shall you hold fast, and by God's name shall you swear.

(כ) אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִירָא אֹתוֹ תַעֲבֹד
וְכֹ תִדְבֹק וּבִשְׁמוֹ תִשָּׁבַע:

Genesis 14:16-24

(16) He [Abram] brought back all the possessions; he also brought back his kinsman Lot and his possessions, and the women and the rest of the people.

בראשית י"ד:ט"ז-כ"ד

(טז) וַיָּשֹׁב אֵת כָּל־הָרְכָשׁ וְגַם אֶת־לוֹט
אָחִיו וּרְכָשׁוֹ הַשֹּׁיֵב וְגַם אֶת־הַנְּשִׂאִים
וְאֶת־הָעָם:

(17) When he returned from defeating Chedorlaomer and the kings with him, the king of Sodom came out to meet him in

(יז) וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סוּדִם לִקְרֹאתוֹ אַחֲרָי שׁוֹבֹ
מִהַפּוֹת אֶת־כְּדֻרְלַעְמֵר וְאֶת־הַמְּלָכִים

the Valley of Shaveh, which is the Valley of the King.

(18) And King Melchizedek of Salem brought out bread and wine; he was a priest of God Most High.

(19) He blessed him, saying, “Blessed be Abram of **God Most High, Creator of heaven and earth.**

(20) **And blessed be God Most High,** Who has delivered your foes into your hand.” And [Abram] gave him a tenth of everything.

(21) Then the king of Sodom said to Abram, “Give me the persons, and take the possessions for yourself.”

(22) But Abram said to the king of Sodom, “I swear to יהוה, God Most High, Creator of heaven and earth:

(23) I will not take so much as a thread or a sandal strap of what is yours; you shall not say, ‘It is I who made Abram rich.’

Isaiah 63:7-9

(7) I will recount GOD’s kind acts, GOD’s praises— For all that GOD has wrought for us, The vast bounty to the House of Israel **That was bestowed upon them, According to God’s mercy and great kindness.**

(8) [God] thought: Surely they are My people, Children who will not play false. So [God] was their Deliverer.

(9) In all their troubles [God] was troubled, And the angel of the divine Presence delivered them. In love and pity It was [God] who redeemed them, Raised them, and exalted them All the days of old.

Psalms 145:7-11

(7) They shall celebrate Your abundant

אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶל-עֵמֶק שָׁוֵה הוּא עֵמֶק
הַמֶּלֶךְ:

(יח) וּמֶלֶךְ-צֶדֶק מֶלֶךְ שְׁלֹם הוֹצִיא לָחֶם
וַיֵּין וְהוּא כֹהֵן לְאֵל עֲלִיּוֹן:

(יט) וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ אֲבָרָם לְאֵל
עֲלִיּוֹן קִנְיַת שָׁמַיִם וְאָרֶץ:

(כ) וּבְרוּךְ אֵל עֲלִיּוֹן אֲשֶׁר-מָגֵן צָרֶיךָ
בַּיָּדָה וַיִּתְּנֶלְךָ מֵעַשָׂר מִכָּל:

(כא) וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ-סֹדֶם אֶל-אֲבָרָם תְּנֵנִי
הַנְּפֹשׁ וְהַרְכָּשׁ קַח-לָךְ:

(כב) וַיֹּאמֶר אֲבָרָם אֶל-מֶלֶךְ סֹדֶם הֲרַמְתִּי
יָדִי אֶל-יְהוָה אֵל עֲלִיּוֹן קִנְיַת שָׁמַיִם וְאָרֶץ:

(כג) אִם-מַחֲוֹט וְעֵד שְׂרוּף-נִעַל וְאִם-אֶקַח
מִכָּל-אֲשֶׁר-לָךְ וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הִעֲשִׂיתִי
אֶת-אֲבָרָם:

יִשְׁעֵיהוּ סִגְזוֹ-ט'

(ז) חֲסִדֵי יְהוָה וְאִזְכִּיר תְּהִלַּת יְהוָה כְּעֵל
כָּל אֲשֶׁר-גָּמְלָנוּ יְהוָה וְרַב-טוֹב לְבַיִת
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר-גָּמְלָם כְּרַחֲמָיו וְכָרַב
חֲסָדָיו:

(ח) וַיֹּאמֶר אֶדְ-עַמִּי הִמָּה בָנִים לֹא יִשְׁקְרוּ
וַיְהִי לָהֶם לְמוֹשִׁיעַ:

(ט) בְּכָל-צָרָתָם | (לא) [לו] צָר וּמִלְאָךְ
פָּנָיו הוֹשִׁיעֵם בְּאֶהְבָּתוֹ וּבְחַמְלָתוֹ הוּא
גָּאֵלָם וַיִּנְטְלֵם וַיִּנְשָׂאֵם כָּל-יְמֵי עוֹלָם:

תהילים קמ"ה:זו-י"א

goodness, and sing joyously of Your beneficence.

(ז) זָכַר רַב־טוֹבָךְ יִבְעִעוּ וְצִדְקָתְךָ יִרְנְנוּ:

(8) The LORD is gracious and compassionate, slow to anger and abounding in kindness.

(ח) חֲנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וְגִדְל־חַסְדֶּךָ:

(9) The LORD is good to all, and His mercy is upon all His works.

(ט) טוֹב־יְהוָה לְכָל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו:

(10) All Your works shall praise You, O LORD, and Your faithful ones shall bless You.

(י) יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וְחַסִּדֶיךָ יְבָרְכוּכָה:

(11) They shall talk of the majesty of Your kingship, and speak of Your might,

(יא) כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמְרוּ וְגִבוּרָתְךָ יִדְבְּרוּ:

Leviticus 26:39-44

(39) Those of you who survive shall be heartsick over their iniquity in the land of your enemies; more, they shall be heartsick over the iniquities of their forebears;

ויקרא כ"ו:ל"ט-מ"ד

(לט) וְהִנְשָׂאֲרִים בְּכֶם יִמְקוּ בְּעֵוֹנֵם בְּאַרְצֹת אֹיְבֵיכֶם וְאִף בְּעֹנֹת אֲבֹתֵם אֲתֵם יִמְקוּ:

(40) and they shall confess their iniquity and the iniquity of their forebears, in that they trespassed against Me, yea, were hostile to Me.

(מ) וְהִתְוַדּוּ אֶת־עֲוֹנֵם וְאֶת־עֲוֹן אֲבֹתֵם בְּמַעַלְמֵם אֲשֶׁר מָעְלוּ־בִי וְאִף אֲשֶׁר־הִלְכּוּ עִמִּי בְּקָרִי:

(41) When I, in turn, have been hostile to them and have removed them into the land of their enemies, then at last shall their obdurate heart humble itself, and they shall atone for their iniquity.

(מא) אִף־אֲנִי אֶלְדּוּ עִמָּם בְּקָרִי וְהִבֵּאתִי אֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם אוֹ־אֲזוּ יִכְנַע לְבָבָם הָעֲרֵל וְאֲזוּ יִרְצוּ אֶת־עֲוֹנֵם:

(42) **Then will I remember My covenant with Jacob; I will remember also My covenant with Isaac, and also My covenant with Abraham; and I will remember the land.**

(מב) וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאִף אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק וְאִף אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזַכֵּר וְהָאָרֶץ אֲזַכֵּר:

(43) For the land shall be forsaken of them, making up for its sabbath years by being desolate of them, while they atone for their iniquity; for the abundant reason that they rejected My rules and spurned My laws.

(מג) וְהָאָרֶץ תַּעֲזֹב מֵהֶם וְתָרַץ אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ בְּהִשְׁמָהּ מֵהֶם וְהֵם יִרְצוּ אֶת־עֲוֹנֵם יַעַן וּבִלְעֵן בְּמִשְׁפָּטֵי מֶאֱסוּ וְאֶת־חֻקֹּתַי גָּעְלָה נַפְשָׁם:

(44) Yet, even then, when they are in the land of their enemies, I will not reject them or spurn them so as to destroy them,

(מד) וְאִף־גַּם־זֹאת בְּהֵיּוֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם לֹא־מִמְאֲסוּתִים וְלֹא־גָעְלֹתִים לְכַלְתָּם לְהַפִּיר בְּרִיתִי אֲתֵם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם:

annulling My covenant with them: for I
am their God.

Jeremiah 2:1-3

(1) The word of GOD came to me, saying,

(2) Go proclaim to Jerusalem: Thus said
GOD: **I accounted to your favor The
devotion of your youth**, Your love as a
bride — How you followed Me in the
wilderness, In a land not sown.

(3) Israel was holy to GOD, The first fruits
of God's harvest. All who ate of it were
held guilty; Disaster befell them —declares
GOD.

Isaiah 59:19-21

(19) From the west, they shall revere GOD's
name, And from the east, the divine
Presence. For [God] shall come like a
hemmed-in stream That the wind of the
ETERNAL drives on

(20) [God] shall come as redeemer to
Zion, To those in Jacob who turn back
from sin —declares GOD.

(21) And this shall be My covenant with
them, said GOD: My spirit that is upon
you, and the words that I have placed in
your mouth, shall not be absent from your
mouth, nor from the mouth of your
children, nor from the mouth of your
children's children—said GOD—from
now on, for all time.

Jeremiah 31:1-5

(1) At that time—declares GOD—I will be
God to all the clans of Israel, and they shall
be My people.

(2) Thus said GOD: The people escaped
from the sword, Found favor in the
wilderness; When Israel was marching
homeward

רמייהו ב'א'ג'

(א) וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר:

(ב) הֲלֹךְ וּקְרֵאתְ בְּאָזְנֵי יְרוּשָׁלַם לֵאמֹר
כֹּה אָמַר יְהוָה זְכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרֶיךָ
אֲהַבְתְּ כִּלְוֵלְתֶיךָ לְכַתֵּךְ אַחֲרַי בַּמִּדְבָּר
בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה:

(ג) קָדַשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ
כָּל־אֲכָלֶיךָ יֵאֱשָׁמוּ רְעָה תָּבֵא אֲלֵיהֶם
נְאֻם־יְהוָה: {פ}

ישעיהו נ"ט:י"ט-כ"א

(יט) וַיִּרְאוּ מִמַּעַרְבַּ אֶת־שֵׁם יְהוָה
וּמִמִּזְרַח־שָׁמֶשׁ אֶת־כְּבוֹדוֹ כִּי־יָבֹא כְנָהֳרָה
זָר רֵיחַ יְהוָה נִסְסָהּ בּוֹ:

(כ) וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבִי פֹשֵׁעַ
בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְהוָה:

(כא) וְאֲנִי זָאת בְּרִיתִי אִתְּכֶם אָמַר יְהוָה
רוּחִי אֲשֶׁר עָלַיךָ וּדְבָרֵי אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי בְּפִיךָ
לֹא־יִמּוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זֶרַעַךָ וּמִפִּי זֶרַע
זֶרַעַךָ אָמַר יְהוָה מֵעַתָּה
וְעַד־עוֹלָם: {ס}

רמייהו ל"א:א'ה'

(א) בָּעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה אֲהִיָּה לְאֱלֹהִים
לְכֹל מְשַׁפְּחוֹת יִשְׂרָאֵל וְהָמָּה יְהוּי־לִי
לְעָם:

(ב) כֹּה אָמַר יְהוָה מֵצֵא חֵן בַּמִּדְבָּר עִם
שְׂרֵידֵי חֲרָב הַלֹּדֶף לְהִרְגִיעוּ יִשְׂרָאֵל:

(3) **GOD was revealed long ago. Eternal love I conceived for you then; Therefore I continue My grace to you.**

(4) I will build you firmly again, O Maiden Israel! Again you shall take up your hand-drums And go forth to the rhythm of the dancers.

(5) Again you shall plant vineyards On the hills of Samaria; You shall plant and live to enjoy the fruit.

Isaiah 33:20-24

(20) When you gaze upon Zion, our city of assembly, Your eyes shall behold Jerusalem As a secure homestead, A tent not to be transported, Whose pegs shall never be pulled up, And none of whose ropes shall break.

(21) For there GOD in divine greatness shall be for us Like a region of rivers, of broad streams, Where no floating vessels can sail And no mighty craft can travel— Their ropes are slack, They cannot steady the sockets of their masts, They cannot spread a sail.

(22) **For GOD shall be our ruler, GOD shall be our monarch, GOD shall be our sovereign And shall deliver us.**

(23) Then shall indeed much spoil be divided, Even the lame shall seize booty

(24) And no one who lives there shall say, “I am sick”; It shall be inhabited by folk whose sin has been forgiven.

Psalms 37:37-40

(37) Mark the blameless, note the upright, for there is a future for the man of shalom.

(38) But transgressors shall be utterly destroyed, the future of the wicked shall be cut off.

(ג) מִרְחוֹק יְהוָה נִרְאָה לִי וְאֶהְבֵּת
עוֹלָם אֶהְבֵּתִיךָ עַל־כֵּן מִשְׁכַּתִּיךָ חֹסֵד:

(ד) עוֹד אֶבְנֶנּוּ וְנִבְנִית בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל עוֹד
תַּעֲדִי תַפְיִד וְיִצְאָת בְּמַחֹל מִשְׁחָקִים:

(ה) עוֹד תִּטְעִי כְרָמִים בְּהָרֵי שְׁמֶרֶן נִטְעוּ
נִטְעִים וְחִלְלוּ:

ישעיהו ל"ג:כ"ד

(כ) חֲזֹנָה צִיּוֹן קִרְיַת מוֹעֵדָנוּ עֵינֶיךָ תִּרְאֶינָה
ירוּשָׁלַם נוֹה שְׂאֵנוֹ אֶהְל בְּלִי־צֶעַן בְּלִי־יֶסַע
יִתְדֹתָיו לִנְצַח וְכָל־חֲבָלָיו בְּלִי־נִתְקוּ:

(כא) כִּי אִם־שָׁם אֲדִיר יְהוָה לָנוּ
מְקוֹם־נִהְרִים יְאָרִים רַחֲבֵי יָדַיִם בְּלִי־תִלְוָה
בּוֹ אֲנִי־שָׂיִט וְצִי אֲדִיר לֹא יַעֲבֹרְנוּ:

(כב) כִּי יְהוָה שִׁפְטָנוּ יְהוָה מְחַקְקָנוּ
יְהוָה מִלְּכָנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ:

(כג) נִטְשׂוּ חֲבָלֶיךָ בְּלִי־חֲזָקוֹ כִּוְתָרְנָם
בְּלִי־פָרְשׂוֹ יִס אֲזוֹ חֲלָק עַד־שָׁלַל מִרְבֵּה
פְּסָחִים בְּנוֹזוֹ בּוֹ:

(כד) וּבְלִי־אִמֶּר שָׁכֵן חֲלִיתִי הָעַם הַיֵּשֵׁב
בָּהּ נִשְׂא עֵוֹן: {ס}

תהילים ל"ז:ל"ז-מ'

(לז) שְׁמֵרָתָם וְרָאָה יִשְׂרָאֵל כִּי־אֲחֲרִית
לְאִישׁ שְׁלֹום:

(לח) וּפְשָׁעִים נִשְׁמְדוּ יַחֲדוּ אֲחֲרִית

רְשָׁעִים נִכְרְתָהּ:

(39) The deliverance of the righteous comes from the LORD, their stronghold in time of trouble.

(לט) וּתְשׁוּעַת צְדִיקִים מִיְהוָה מְעוֹזָם בְּצַרְתָּ
צָרָה:

(40) The LORD helps them and rescues them, rescues them from the wicked and delivers them, for they seek refuge in Him.

(מ) וַיַּעֲזְרֵם יְהוָה וַיִּפְלְטֵם יִפְלְטֵם
מִרְשָׁעִים וַיֹּשִׁיעֵם כִּי־חָסוּ בּוֹ:

Jeremiah 14:7-9

(7) Though our iniquities testify against us, Act, O ETERNAL One, for the sake of Your name; Though our rebellions are many And we have sinned against You.

ירמיהו י"ד:ז-ט'

(ז) אִם־עֲוֹנוֹנֵינוּ עָנּוּ כָּנוּ יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן
שְׁמֶךָ כִּי־רַבּוּ מִשׁוֹבְתֵינוּ לָךְ חַטָּאוֹנוּ:

(8) O Hope of Israel, Its deliverer in time of trouble, Why are You like a stranger in the land, Like a traveler who stops only for the night?

(ח) מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוֹ בְּצַרְתָּ צָרָה
לְמָה תִּהְיֶה כְּגֵר בְּאַרְצְךָ וּכְאֹרֶחַ לַלַּיִל:

(9) Why are You like a man who is stunned, Like a warrior who cannot give victory? Yet You are in our midst, O ETERNAL One, And Your name is attached to us— Do not forsake us!

(ט) לְמָה תִּהְיֶה כְּאִישׁ נִדְהָם כְּגִבּוֹר
לֹא־יֹכֵל לְהוֹשִׁיעַ וְאַתָּה בְּקִרְבָּנוּ יְהוָה
וְשִׁמְךָ עָלֵינוּ נִקְרָא
אַל־תִּתְּנֵנוּ: {ס}

Deuteronomy 33:27-29

(27) The ancient God is a refuge, A support are the arms everlasting. He drove out the enemy before you By His command: Destroy!

דברים ל"ג:כ"ז-כ"ט

(כז) מֵעַנְהָ אֱלֹהֵי קָדֶם וּמִתַּחַת זֹרְעַת
עוֹלָם וַיִּגְרֹשׁ מִפְּנֵיךָ אוֹיֵב וַיֹּאמֶר הַשָּׁמַד:

(28) Thus Israel dwells in safety, Untroubled is Jacob's abode, In a land of grain and wine, Under heavens dripping dew.

(כח) וַיִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּדָל עֵין יַעֲקֹב
אַל־אַרְצְךָ דָּגַן וְתִירוֹשׁ אֶף־שָׁמִיר יַעֲרֹפוּ
טל:

(29) O happy Israel! Who is like you, A people delivered by יהוה, Your protecting Shield, your Sword triumphant! Your enemies shall come cringing before you, And you shall tread on their backs.

(כט) אֲשֶׁר־יְדֵי יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹד עַם
נוֹשָׁע בְּיַהוָה מִגֹּן עֲזָרְךָ וְאַשְׁר־חָרֵב
גָּאוֹתְךָ וַיִּכְפְּשׁוּ אֹיְבֶיךָ לָךְ וְאַתָּה
עַל־בְּמוֹתֵימוֹ תִּדְרֹךְ: {ס}

Genesis 15:1-4

בראשית ט"ו:א-ד'

(1) Some time later, the word of יהוה came to Abram in a vision: “Fear not, Abram,

I am a shield to you; Your reward shall be very great.”

(2) But Abram said, “O lord יהוה, what can You give me, seeing that I shall die childless, and the one in charge of my household is Dammesek Eliezer!”

(3) Abram said further, “Since You have granted me no offspring, my steward will be my heir.”

(4) The word of יהוה came to him in reply, “That one shall not be your heir; none but your very own issue shall be your heir.”

(א) אָתָּר | הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה
דְּבַר־יְהוָה אֶל־אַבְרָם בְּמַחְזָה לֵאמֹר
אֲלֹתֶיךָ אַבְרָם אֲנֹכִי מִגֵּן לְךָ שְׂכָרְךָ
הַרְבֵּה מְאֹד:

(ב) וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֲדֹנָי יְהוִה מַה־תַּתֶּן־לִי
וְאֲנֹכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי וּבֶן־מִשְׁק בֵּיתִי הוּא
דַּמְשֵׁק אֱלִיעֶזֶר:

(ג) וַיֹּאמֶר אַבְרָם הֵן לִי לֹא נִתְּתָה זָרַע
וְהִנֵּה בֶן־בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי:

(ד) וְהִנֵּה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא
יִרְשֶׁךָ זֶה כִּי־אִם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ הוּא
יִרְשֶׁךָ:

